

OKUL DIŐI ÖĞRENME ORTAMLARI OKUL ÖNCESİ ETKİNLİĞİ

Gezi Yapılan Mekân: Ege Üniversitesi Botanik Bahçesi ve Herbaryum Araştırma ve Uygulama Merkezi

Yaş Grubu: Okul Öncesi (60-72 Ay)

Süre: 180 Dakika

Kavramlar: Benzer - farklı

Materyaller: Büyük bir kâğıt, Ege Üniversitesi Botanik Bahçesi ve Herbaryum Araştırma ve Uygulama Merkezi'ne ait fotoğraflar, Her çocuk için doğa çantası (Büyüteç, gözlem defteri, boya, A4 boyutunda karton, yapıştırıcı), Herbaryum etiketleri, resim kâğıtları, pastel boyalar

Sözcükler: Tohum, Bitki, Kök, Gövde, Dal, Botanik Bahçe, Herbaryum

Öğrenme Çıktıları

Fen Alanı

FAB.1. Günlük yaşamında fene yönelik olaylara/olgulara ve durumlara yönelik bilimsel gözlem yapabilme

FAB.1.b. Materyallerin gözlemlenebilir özellikleriyle ilgili verileri duyuları aracılığıyla toplar.

Sosyal Alan

SAB.14. Coğrafi gözlem ve çalışma sahasından elde edilen sonuçları sözlü/görsel yolla raporlaştırabilme

SAB.14. a. Gezi-gözlem çalışma sahasında elde ettiği materyallerden ürün oluşturur.

SAB.14. b. Gezi-gözlem çalışma sahasından oluşturduğu ürünlerini sözel ya da görsel olarak sunar.

Kavramsal Beceriler

KB1.12 Kaydetmek

Eğilimler

E1. Benlik Eğilimleri
E1.1. Merak

Programlar Arası Bileşenler

Değerler

D14. Saygı

D14.3. Çevresine, millî ve manevi değerlerine saygı duymak

D14.3.1. Doğayı ve canlıları korur.

Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB2.2.SB4. Ekip (takım) çalışması yapmak ve yardımlaşmak

SDB2.2.SB4.G5. Aldığı görevleri yerine getirerek takıma katkı sağlar.

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı

OB1.2.SB4. Bir olay, konu ve durum ile ilgili ulaşılan bilgileri kaydetmek.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Gezi Öncesi

Sınıfta çocuklar ayakta bir çember oluşturur. Öğretmen, "Hiç yürümez, canlıdır. Kökü yerde, başı gökte. Havayı temizler, doğaya candır." bilmeceğini sorar. Çocukların yanıtları dinlenir ve bilmeceye verilen "ağaç" cevabıyla birlikte, "Bugün çeşit çeşit ağacın bulunduğu bir yere gideceğiz," açıklaması yapılır.

Ardından, bitkilerin bölümleri (yaprak, kök, gövde, çiçek) tanıtılarak kısa bir canlandırma yapılır. Sınıfın ortasına büyük bir kâğıt serilir ve "Çocuklar, bugün Ege Üniversitesi Botanik Bahçesi ve Herbaryum Araştırma ve Uygulama Merkezi'ne gidiyoruz. Orada neler görebiliriz?" sorusu yöneltilerek bir zihin haritası hazırlanır. Çocuklar fikirlerini söyler, bu fikirler (örneğin: ağaç, kuş, çiçek, böcek, taş, toprak vb.) kâğıda yazılır veya çizilir. Daha sonra botanik bahçesinin fotoğrafları gösterilerek gidilecek yer hakkında bilgi verilir. Botanik bahçe, çok çeşitli bitkilerin bir arada yetiştirildiği özel bir yerdir. Burada farklı ağaçlar, çiçekler, yapraklı bitkiler ve bazen küçük meyve ağaçları bulunur.

"Doğada nasıl davranmalıyız?" sorusu üzerinden gezi kuralları belirlenir ve doğayı korumak için dikkat edilmesi gereken noktalar üzerine konuşulur. Her çocuğa içerisinde gözlem defteri, büyüteç, boya kalemi, karton ve yapıştırıcının bulunduğu bir doğa çantası verilir.

Gezi Süreci

Çocuklar rehber sayısı kadar gruplara ayrılır. Rehber eşliğinde bahçede dolaşılır; belirli bitkiler tanıtılır. Çocuklar büyüteçlerle yaprakları, çiçekleri ve gövdeleri yakından inceler. Renk, koku, doku gibi özellikleri fark etmeleri için yönlendirme yapılır. Bitki parçalarının benzerlikleri ve farklılıklarının neler olduğu konuşulur. Çocukların gözlem defterine ilgilerini çeken bitkileri, alanları çizmelerine rehberlik edilir. Bahçede yere dökülmüş yaprak ve çiçekler toplanır. Çocukların topladıkları yaprak ve çiçekleri nereden bulduklarını tanımlamak için fotoğrafları çekilir. Bu yaprak ve çiçeklerin hangi ağaca ait olabileceği konuşulur.

Uygun bir alanda oturulur. Çocuklara ortak bir sınıf herbaryumu yapılacağı söylenir. Daha önce bu kelimeyi duyup duymadıkları sorulur. Cevaplarının ardından "Herbaryum, kurumuş yaprak, çiçek ve dalların özel kâğıtlara yapıştırılarak saklandığı bir doğa albümüdür. Bitkilerin şekillerini, renklerini, yaprak yapılarını unutmayalım diye hazırlanır. Tıpkı bir resim defteri gibi ama içinde bitkiler var!" açıklaması yapılır. "Her biriniz herbaryumun bir sayfasını oluşturacaksınız, sonra hepsini bir araya getireceğiz bu nedenle birbirinizden farklı bitki parçaları kullanmanız önemli" denir. Çocuklar topladıkları parçalardan seçtiklerini kartonlara yapıştırır, etiketleme çalışması yapılır. Her parçanın altına ait olduğu türün ismi etiketle eklenir. Toplanan parçaların benzerlikleri ve farklılıklarına dikkat çekilir.

Gezi Sonrası

Sınıfa döndüğünde tüm çocuklar gözlem formunu ve herbaryum sayfasını arkadaşlarıyla paylaşır. "En çok ilgini çeken bitki neydi, neden?" sorusu tartışılır. Çocuklar en çok etkilendikleri bitkiyi pastel boyalarla çizer. Herbaryum çalışmaları bir araya getirilerek sınıf herbaryumu oluşturulur, bu çalışma fen merkezine koyulur. Etkinlik fotoğraflarıyla bir pano hazırlanır. Sınıfta bırakılan zihin haritası gezi sonrası gözlemlerle güncellenir.

Farklılaştırma

Zenginleştirme

Gezi sonrasında sınıfta bir "Canlı Bitki Tiyatrosu" canlandırması yapılabilir. Çocuklar bir bitki rolüne girer, diğer çocuklar gözlemledikleri özellikleri sesli şekilde anlatır. Gezi sırasında toplanan yaprak ve çiçeklerle doğal boya baskı çalışması yapılabilir.

Destekleme

Çocukların bitki gözlemlerini daha kolay yapabilmeleri için gezi öncesinde bitki türlerini tanımaya yönelik bitki eşleştirme kartları hazırlanabilir. Bu kartlarda yaprak şekli, çiçek rengi ve bitki adı sade ve görsel olarak sunulur. Gözlem defterine kayıt sürecinde, "Ne gördün? Ne hissettin? Neye benziyor?" gibi yönlendirici sorular içeren örnek sayfalar sunularak rehberlik artırılabilir.